

Pfv.IV.20.738/2013/5.szám

A Kúria a dr. Futó Barnabás ügyvéd által képviselt felperesnek az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály által képviselt Nyíregyházi Törvényszék alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Debreceni Törvényszék előtt 5.P.20.955/2012. számon megindított és a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.848/2012/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 27. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest további 35.000 (harmincötezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megtérítésére az állam javára, külön felhívásra.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet elutasította a felperes keresetét, amelyben jóhírneve megsértésének megállapítását, az alperes további jogsértéstől való eltiltását, továbbá elégtételadó nyilatkozat közzétételére és 1.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését kérte. Keresetét arra alapította, hogy a .. működésével összefüggésben indult büntetőeljárásban az alperes a nyilvánosságot, a jogerős bírói ítélet meghozatala előtt, a bűnösség látszatát keltve tájékoztatta a rendelkezésre álló bizonyítékokról. Ezzel megsértette az ártatlanság vélelmét.

Az ítéltábla határozata indokolásában kifejtette, hogy a felperes

által a perben hivatkozott Emberi Jogi Bíróság joggyakorlata a perben nem irányadó, mert a bíróság felelősségével nem összevethető az intézmény rendszerének egyezmény konform módon történő működtetésére nemzetközi kötelezettséget vállalt állam helytállási kötelezettsége. A kereset elbírálása során nem tartotta relevánsnak az internetes hírportálon megjelent közlést sem, ugyanis a médiatartalom szolgáltató és a médiatartalom szolgáltatónak felvilágosítást adó felelősségét a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 21. § (1) és (2) bekezdése külön szabályozza. Kifejtette: az alperes felelőssége kizárólag a szóvivője útján sajtónak írásban adott tájékoztatás tartalma alapján vizsgálható. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 74/A-74/B. §-a az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése, IX. cikk (2) bekezdése, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 5. §-a, az Smtv. 4. § (1) bekezdése és 13. §-a alapján rámutatott, hogy a büntetőeljárásról szóló tájékoztatás az állampolgári jogosultságok körébe tartozik. A büntetőügyekről a polgárok szélesebb körben, a sajtó közvetítésével és teljes körben a nyilvános tárgyalásokról, illetve határozathozatalokról értesülhetnek. A per tárgyát képező tájékoztatásokkal kapcsolatban megállapította, hogy a 2012. február 10-i tájékoztató az elsőfokú végzés rendelkezéseit és indokait tartalmazta azzal, hogy az ellen a gyanúsított és védője fellebbezett, így az nem jogerős. A február 17-i közlemény a jogerős másodfokú végzés tartalmára és annak indokaira hivatkozott, és a törvényszék végzésének indokain alapult. A februári tájékoztatásban kifogásolt közlés a megalapozott gyanúra vonatkozóan tartalmazta, hogy azt az eddigi tanúvallomások, okiratok kétség nélkül megalapozzák. Majd a március 21-i tájékoztató a Nyíregyházi Városi Bíróság végzése alapján készült azzal, hogy az ellen a gyanúsított és védője is fellebbezett. A bírósági határozatot tartalmazta, amely az ügyészi indítvány alapján részletezte, hogy a felperes vezérigazgatóként megbízási szerződést, illetve munkaszerződést kötött, tehát a szerződő fél ugyanazon munkáért kétféle jövedelemre tett szert. A március 21-i sajtótájékoztatónak ennek megfelelően tartalmazta ugyanannak a személynek, ugyanazon munkára 2010. augusztus 1-től történt foglalkoztatását két jogviszony alapján. A sajtószóvivői tájékoztatás minden esetben tényszerű volt. A sajtószóvivő tájékoztatást adott a bírósági határozatok elleni fellebbezések benyújtásáról, a végzés jogerejéről, illetve 2012. május 4-én tájékoztatta a sajtót a szóvivő az előzetes letartóztatás megszüntetéséről.

Az ítéletábra azt is hangsúlyozta, hogy az előzetes letartóztatásról hozott bírósági határozat indokolásának a Be. 129. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott, jogszabályi feltételt megalapozó ténymegállapítás a határozat törvényessége érdekében kötelező tartalma volt. Az alperes a sajtó részére írásban adott tájékoztatója a végzés indokolásának tartalmát tényszerűen

tartalmazta, így tehát jóhírnevet nem sértett.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, és a kereseti kérelemben foglaltaknak való helytadást, másodlagosan annak - az első fokú ítéletre is kiterjedő - hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet ellentétes az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével, a 28. cikk (2) bekezdésével, sérti a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdését, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény (Egyezmény) és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló, 1993. évi XXXI. törvény 6. Cikk 2. pontját, valamint a 10. Cikk 2. pontjában foglaltakat. Érvelése szerint a sajtóközlemények tartalmát tekintve az alperes megsértette az ártatlanság védelmét, illetve a jóhírnév védelméhez fűződő jogát. Kifejtette, hogy különbség van a között, hogy egy nem nyilvános bírósági határozat tartalmaz-e valamilyen tényállítást, amit kizárólag az eljárásban résztvevők ismerhetnek meg, vagy az a teljes közvélemény előtt kerül közlésre. Tévesnek tartotta a jogerős ítélet indokolását, miszerint csupán azt kellett vizsgálni, hogy az alperes a sajtóközleményben változtatott-e bármit a közlés alapjául szolgáló bírósági határozatok tartalmához képest. Nyilvánvaló, hogy a nyilvánosság tájékoztatásához fűződő jognak érvényre kell jutnia, de figyelembe kell venni, hogy az Egyezmény 10. Cikk (2) bekezdése szerint ez nem sértheti a jóhírnévhez vagy más jogainak védelméhez fűződő érdeket. Hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bírósága által két ügyben is kifejtett álláspontra, mely szerint sértik az ártatlanság védelmét azok a megfogalmazások, amelyek a terhelt bűnösségét vetítik elő. Az alapügy tárgyát képező sajtóközlemények nem pusztán a megalapozott gyanú közlésére szorítkoznak, hanem a felperes bűnösségét sugalmazzák egyértelműen, ezért nem elfogadható, hogy a bíróságnak joga van ilyen tartalmú sajtóközlemények kibocsátására. A sajtóközlemény egyes állításai objektíve valótlan tényeket tartalmaznak, és az alperes is rendelkezett azokkal az okiratokkal, amelyek a felperes állításait igazolják. A sajtóközlemények egyoldalúan, kizárólag a felperes bűnösségének sugalmazásával befolyásolták a közvéleményt, amely a jogszabályi rendelkezésekkel ellentétben áll.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes keresetét.

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (Egyezmény) 6. Cikke 2. pontja értelmében minden bűncselekménnyel gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.

A 10. Cikk 2. pontja a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatban tartalmazza, hogy a kötelezettségekkel és felelősséggel együttjáró szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.

E jogok védelmét a Ptk. 75. § (1) bekezdésének rendelkezése a személyhez fűződő jogok általános védelmén keresztül biztosítja.

Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése kimondja: mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A XXVIII. cikk(2) bekezdése szerint senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel, vagy valótlan tényről hamis színben tüntet fel.

A fentiek alapján a jóhírnévsértés megállapítására a valótlan és az érintett személy hátrányos megítélését kiváltó, sértő tény állítása, híresztelése illetve a való tények hamis színben való feltüntetése miatt kerülhet sor.

Az ítélet táblája helytállóan mutatott rá arra, hogy az alperes a szóvivője által adott tájékoztatás alapján kizárólag e tájékoztatásban foglaltakért tartozik felelősséggel, az ezt követően közzétett sajtóközleményekben foglaltak tartalmáért kizárólag a médiatartalom szolgáltató tehető felelőssé. Erre tekintettel helyesen járt el az ítélet táblája, amikor a szóvivő által közzétett közleményben foglaltakat ennek vizsgálat tárgyává, és annak alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az alperes nem sértette meg a felperes jóhírnevét.

A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy az alperes szóvivője útján közölt tájékoztatások egyike sem tartalmaz objektíve valótlan tényről. Mindegyik közlemény a büntetőeljárás aktuális állásáról adott a valóságnak megfelelő, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján meghozott határozatokról tájékoztatást. Az alperes - a bírósági határozatokat helyenként szó szerint idézve - a büntetőeljárás alapjául szolgáló tényeket, eljárási cselekményeket ismertetette. A közlemények tartalmazták azt, hogy a nyomozás jelenlegi adatai szerinti információk kerülnek közlésre,

továbbá hogy az adott kényszerintézkedést tartalmazó bírósági határozat nem jogerős, illetve hogy mely esetekben született jogerős döntés. A tájékoztatásokban a felperes bűnösségére vonatkozó kijelentés, arra utalás nem szerepelt. A fentiek alapján tehát az nem állapítható meg, hogy az alperes valótlan tényeket közölt, illetve a való tényeket hamis színben tüntette fel. Mindezek hiányában a büntető eljárásról szóló valósághű és hiteles tájékoztatás nem eredményez jóhírnévsértést, ezért az alperes a felperes személyhez fűződő jogát nem sértette meg.

Helytállóan hivatkozott arra a felülvizsgálati kérelem, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának határozatait, az azokban megfogalmazott érveket figyelembe kell venni. Azonban a felperes által megjelölt ítéletek a perbeli esettől eltérő tényállás mellett születtek, ugyanis ezekben az ügyekben sérelmezett kijelentésekkel a kérelmezők bűnösségét egyértelműen kinyilvánították, míg a fentiekben kifejtettek alapján jelen esetben ez nem történt meg, így a hivatkozott határozatok ezen okból nem voltak irányadóak. Téves tehát a felülvizsgálati kérelem álláspontja, miszerint az alperes közléseivel megsértette a felperes személyhez fűződő jogát, az ártatlanság vélelmét.

A Pp.272.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A Pp.275.§ (3) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni.

A felperes a Be. 74/A. § megsértésére hivatkozását a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére rendelkezésre álló határidőn túl terjesztette elő, ezért az a fenti rendelkezések alapján a felülvizsgálati eljárásban nem volt vizsgálható.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes részéről felülvizsgálati eljárási költség nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

A felperes felülvizsgálati kérelmén lerótt 35.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (3) bekezdés d) pontja és az 50.§ (1) bekezdése alapján további 35.000 forint illeték megfizetésére kötelezte a Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2013. október 2.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Vné

tisztviselő